interpress
MİLLİYET
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ
Yayın Tarihi : 13.2.2022
Sayfa : 12
Medya Tiraj : 124601
StxCm : 265,53

YÖK BAŞKANI EROL ÖZVAR: 'Sistemi rahatlattık'

Üniversite sınavında barajı kaldırarak daha fazla sayıda öğrencinin önlisans ve lisans programlarını tercih etme hakkını artırdıklarını belirten YÖK Başkanı Özvar sistemi rahatlattıklarını söyledi

Mine Özdemir Güneli

Üniversite hayali kuran 2,5 milyon adayın katılması beklenen Yükseköğretim Kurumları Sınavı'nda (YKS), Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) kararıyla bir dizi değişikliğe gidildi. Buna göre Temel Yeterlilik Testi'nde (TYT) 150 ve Alan Yeterlilik Testleri'nde (AYT) 180 olan baraj puanı uygulaması kaldırıldı. Adaylar, önceki yıllarda olduğu gibi ilgili puan türüne orta öğretim başarı puanı eklenerek oluşacak yerleştirme puanıyla, üniversiteye girecekler. TYT'de 135 dakika olan süre 30 dakika artırılarak 165 dakikaya çıkarıldı. Tıp, diş hekimliği, eczacılık, hukuk, mimarlık, mühendislik ve öğretmenlik programlarını tercih edebilmek için gerekli olan en düşük başarı sırası sınırlamasına ise devam edilecek. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nin (ÖSYM) sitesinde yayınladığı 2022 YKS Kılavuzu'nda tüm değişiklikler yer alıyor. Yapılan değişiklikler adaylarda daha da zor bir sınav mı olacak tedirginliği yarattı. Üniversite sınavında yapılan değişikliklerin arka planını ve adayların merak ettiği soruları YÖK Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar'a yönelttik. İşte cevaplar:

'Simülasyon yaptık'

■ Üniversite sınavında TYT ve AYT'de baraj puanlarının kaldırılmasına nasıl karar verildi? Bu değişikliğin arka planını anlatabilir misiniz?

Sistemde köklü bir değişiklik söz konusu değil. YKS sistemi başladıktan sonra barajlar TYT puan türü için 150, Sayısal (SAY), Sözel (SÖZ), Eşit Ağırlık (EA) ve Dil için 180 baraj puanı uygulaması vardı. Bu puanları elde eden öğrencilerimiz önlisans ve lisans programlarını tercih etme hakkı elde ediyorlardı. Tam olarak bu baraj puanlarını kaldırmak suretiyle puanı hesaplanabilen her öğrencinin tercih yapma hakkı elde etmesini sağlamış olduk. Bu, tercih havuzunda çok daha fazla sayıda öğrencinin bulunması anlamına geliyor. Program puanları düşürülmüyor. Sosyal medyada gençleri yanıltmak maksadıyla yerleştirme puanlarının düşürüldüğü biçiminde bir algı meydana getirmeye çalışıyorlar. Sınavı, eleme usulü yönteminden ziyade puan üstünlüğüne dayalı bir başarı sıralaması haline getirmek istiyoruz. Sınava giren, en az geçen sene ve ondan önceki sene olduğu gibi Matematik ve Türkçe testinden 0,5 ve daha fazla ham puan almış öğrencilerin, yani puanları hesaplanabilen öğrencilerin tercih yapma imkânını genişletmiş olduk. Peki, tercih yapmak programı kazanmak anlamına gelir mi? Hayır, gelmez. Burada o programı tercih edenler içerisinde en yüksek puanı alanlar, kontenjan sayısına göre sıralanmakta. Puanı yeten öğrenciler, o programa kaydolma hakkını elde etmiş oluyorlar. Geçen yıl bir simülasyon çalışması yaptık. "Baraj olmasaydı öğrencilerin gerek TYT gerek ilgili puan türlerine göre ne kadar tercih yapma hakkı kazanmış olur veya sistemin içinde kalmış olurdu" diye bir soru sorduk. Çarpıcı neticeler elde ettik. Geçen yıl 2 milyon 670 bin aday, YKS'ye başvurmuştu. Yerleştirme Puanı hesaplanan ve ilgili puan türlerinde puanı hesaplanan aday sayılarına bakıldığında 1 milyon 627 bin kişi, TYT'de 150 ve üzeri, SAY'da 390 bin, SÖZ'de 563 bin, EA'da 587 bin, Dil'de ise 70 bin civarında. Geçen yıl baraj olmasaydı TYT'de tercih havuzundaki öğrenci sayısı 2 milyon 393 bin kişi olacaktı. SAY'da 1 milyonu geciyor, SÖZ'de 1 milyon 264, EA'da 1 milyon 540 bin, Dil'de ise 96 bin. Aynı şeyi lisans programlarını tercih edecek aday sayısı AYT veya YDT'ye başvuran aday sayısına göre yaptığımızda geçen yıl baraj varken 876 bin yani yüzde 48, eğer baraj olmasaydı 1 milyon 639 bin yani yüzde 89 aday sayısı artacaktı. Barajı kaldırarak daha fazla sayıda öğrencinin gerek önlisans gerekse de ilgili puan türlerine göre tercih yapma hakkını ve sayısını artırmış oluyoruz. Bunun getireceği şey rekabet. Puan üstünlüğü devam ediyor.

■ Yapılan değişiklikler puanlamayı nasıl etkileyecek?

Puanlar hesaplanıyor. Önceki yıllarla farklılık söz konusu değil. Öğrencilerimizin bu konuda endişe etmelerine gerek yok. Sistemde çok büyük bir değişiklik meydana getirmedik aslında sistemi rahatlatmış olduk. Öğrencilerimiz eleme, elenme endişesiyle değil, daha başarılı olmaya odaklanacaklar.

■ Son değişiklikle boş kontenjanların dolacağı, önlisans programlarını ise daha fazla adayın tercih edeceği bekleniyor. Hedef bu muydu?

Kontenjanların doluluğunu veya boşluğunu öğrenciler arasındaki rekabet ve öğrenci tercihi belirler. Biz rekabetin önünü açmış oluyoruz. Bundan sonra öğrenciler o kontenjanlara başvurur, o programları tercih ederlerse o kontenjanlar dolar. Öğrenci tercih etmezse o kontenjanlar başarı sırası ne kadar düşük olursa olsun dolmaz. Yapılan değişiklikle hem önlisans hem de lisansta çok daha fazla sayıda öğrencinin tercih etme hakkına kavuşacağını söyleyebiliriz.

■ TYT'de sürenin artırılmasıyla soruların daha uzun tutulacağını ve sınavın daha zor olacağını düşünen adaylar var. Sınavın zorluk derecesi sizce ne olur?

Sınav süresinin uzatılmasıyla soruların zorluğu arasında hiçbir bağlantı yok. Soruların zorluğunu tespit eden parametreler var. Dolayısıyla zorluk veya kolaylık biçiminde herhangi bir değerlendirmenin doğru olmadığını düşünüyorum. Öğrencilerimizin aşırı sınav stresi altında, sınava odaklanmasına mani olduğunu düşündüğümüzden dolayı böyle bir karar almış olduk. Dolayısıyla sınavın zorluğu veya kolaylığı biçiminde herhangi bir spekülasyona müsaade etmeyiz.

■ Bu yıl kontenjanlar dolmazsa geçtiğimiz yıl olduğu gibi ikinci ek yerleştirme yapmayı düşünüyor musunuz?

Gündemimizde böyle bir husus söz konusu değil. Ama bu tür bir beklentinin doğmasını arzu etmem. Bu konuda karar verme yetkisi YÖK'tedir. Ama şu anda böyle bir gündemimiz yok.

■ Son olarak adaylara mesajınız nedir?

Bütün öğrencilerimize, müstakbel meslektaşlarımıza başarı diliyorum. Gönüllerine, arzularına göre bir programı kazanmalarını diliyorum. Ailelerine, annelerine, babalarına kardeşlerine de kolaylık diliyorum.

'Psikolojik baskı kalktı'

Değişikliklerle ilgili nasıl dönüşler alıyorsunuz?

AYT'de puan türlerine göre barajın altında kalmayacağı için adaylar, daha yüksek bir motivasyonla sınava hazırlanmış olacaklar. Adayların heyecanını motivasyon artışı olarak görüyorum. Hem çok iyi düzeyde okullardan hem de orta düzeydeki okullardan bana gelen müdür, müdür yardımcıları ve öğrencilerden gelen tepkiler, psikolojik baskının üzerlerinden kalktığı şeklinde. "Eyvah, barajı geçebilecek miyim, korkusu büyük ölçüde ortadan kalkmış vaziyette. Şimdi tamamen başarıya odaklanan bir öğrencimiz var" diyorlar.

YKS kapsamında TYT 18 Haziran'da; AYT ve Yabancı Dil Testi (YDT), 19 Haziran'da yapılacak. Sınava başvurular, 7 Mart'a kadar devam ediyor.

Hem kalite hem de puanlar yükselecek

■ Üniversiteler daha fazla öğrenci almak için kontenjan artırımına gitmek isterse bu durum karşısında ne yaparsınız?

Kontenjanlar belirlenirken Türkiye'nin içinde bulunduğu lise mezuniyeti, üniversite sınavlarına başvuran öğrenci sayısı, nüfus artışı, üniversitelerin içinde bulunduğu fiziki kapasite, imkânlar, öğretim elemanlarının sayısı gibi pek çok parametre dikkate alınmak suretiyle belirlenmekte. Kontenjanlar ezbere asla belirlenmez. Tabii ki öğrencilerin yıllar itibariyle yaptıkları tercihler, beklentiler ve talepler mutlaka dikkate alınarak kontenjanlar belirlenir. Daha fazla sayıda öğrencinin programları tercih edebilme fırsatı yakalamasının rekabeti dolayısıyla aslında hem kaliteyi hem de puanları yukarı doğru çekebileceğini öngörüyoruz.

'Öğrencileri küçümseyen yaklaşımlar doğru değil'

■ Barajın kaldırılmasıyla, sınavın değersizleştirildiği, bir net yapan adayın bile üniversiteye gireceği tartışılıyor. Bu olabilir mi?

2022 sınavı, bu sınava giren öğrenciler arasındaki bir rekabettir. Bu yarışta çok başarılı öğrenciler olabildiği gibi başarısız veya daha az başarılı öğrenciler de söz konusu. Bizim sistemimiz başarı sıralamasına dayalı. En başarılı olandan kontenjan adetince daha az başarılı olana dayalı bir sınav gerçekleştiriyoruz. Sınava girmiş, sınavda yapamamış öğrenciler için sınavda başarısızlar programlara dahil oluyor gibi öğrencileri küçümseyen yaklaşımlar doğru değil. Bu neticede bir sınavdır.

Bir netle programları dolduruyorlar eleştirileri tamamen öğrencilere yönelik tahkir etme yönünde görüyorum. Kontenjanların değerinin ve kalitesini öğrencinin tercihi, başarısı ve kendi aralarındaki rekabeti belirler. İnsanlar kendi aralarında nasıl farklılaşabiliyorsa bölümler, programlar üniversiteler de kendi aralarında böyle farklılaşabilmektedir. Bu çok tabidir. Belli bir standardın üstünde olduğumuz müddetçe yukarısı açık olması lazım.